

KARAHANLI TÜRKÇESİ ESERLERİNDE YANSIMA SÖZCÜK TÜRETEN EKLER

Ergün KOCA

Uluslararası Atatürk Alatau Üniversitesi, Türkoloji Bölümü, Bişkek / Kırgızistan

Anahtar Kelimeler: Karahanlı Türkçesi (KT), Kutadgu Bilig (KB), Divânü Lûgâti't-Türk (DLT), yansımalar, yansıma türeten ekler vb.

ÖZET

Yaklaşık iki yüz yıllık bir zaman dilimini kapsayan Karahanlı Türkçesi, gerek günümüze kadar ulaşan dil yadigarları ile gerekse kendisinden sonra ortaya çıkan Doğu Türkçesi, Batı Türkçesi, Kuzey Türkçesi ve Güney Türkçesi adlarıyla sınırlandırılan tüm yazı dillerine esas teşkil etmesiyle Türk Dili tarihinde önemli bir yer edinmektedir. Yansımalar, dış dünyadaki sesleri, görüntüleri vb. insan dilinin elverdiği şekilde taklit ve tasvir ederek anlatıma canlılık kazandıran sözcüklerdir. Yansımalar gerek kök gerekse türemiş biçimleriyle tarihi ve çağdaş Türk Dillerinin söz varlığında önemli yer tutar. Bu çalışmada, Karahanlı Türkçesinin en önemli eserlerinden olan Kutadgu Bilig ve Divânü Lûgâti't-Türk'deki yansıma kök ve gövdelerinden yansıma sözcükler türeten ekler ele alınmıştır.